

בש"פ 3468/14 - מדינת ישראל נגד ישראל אדגה

בבית המשפט העליון

בש"פ 3468/14

לפני: כבוד השופט י' דנציגר

המבקשת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב: ישראל אדגה

בקשה להארכת מעצרו של המשיב ב-90 ימים החל
מיום 26.5.2014 או עד למתן פסק דין בת"פ
50074-03-13 בבית המשפט המחוזי בבאר-שבע, לפי
המוקדם מביניהם

בשם המבקשת: עו"ד אושרה פטל רוזנברג

בשם המשיב: עו"ד קובי סודרי

החלטה

לפני בקשה שלישית להארכת מעצרו של המשיב ב-90 ימים החל מיום 26.5.2014 או עד למתן פסק דין בת"פ
50074-03-13 בבית המשפט המחוזי בבאר-שבע, לפי המוקדם מביניהם, לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי
(סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים).

1. ביום 16.3.2013, סמוך לחצות, שהה המשיב בפיצויה בבאר-שבע, בעת שנכנסו אליהד.ס. (להלן: המתלונן) ו-מ.א., בת-זוגו של המתלונן (להלן: בת-הזוג). בין המשיב וחבריו לבין המתלונן התפתח ויכוח. בתום הויכוח עזבו המשיב וחבריו את הפיצויה, תוך שהמשיב מאיים על המתלונן כי יפגע בו וידקור אותו בראשו. כעבור מספר דקות שב המשיב למקום כשהוא מצויד בסכין ועימו אדם נוסף שזהותו אינה ידועה (להלן: האחר). האחר תפס את ידו הימנית של המתלונן וסטר לו בפניו, והמשיב דקר את המתלונן בפניו באמצעות הסכין. כתוצאה מהדקירה נגרם למתלונן חתך ארוך לרוחב צד ימין בפניו. לאחר מכן המשיב והאחר נמלטו מהמקום, והמתלונן הובהל לבית חולים לצורך קבלת טיפול רפואי. בגין האמור, יוחסו למשיב חבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק) והחזקת סכין שלא כדין, לפי סעיף 186(א) לחוק.

הליכי המעצר

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום ביום 29.3.2013, הגישה המבקשת בקשה למעצר המשיב עד לתום ההליכים נגדו. המשיב הסכים לקיומן של ראיות לכאורה אך חלק על עוצמתן, ומכאן על עילות המעצר הנובעות מהן. לצד זאת, עתר המשיב לעריכת תסקיר לשם בחינת חלופת מעצר. לאחר שהדיון בבקשה נדחה מספר פעמים לבקשת בא כוח המשיב, הורה בית המשפט ביום 15.7.2013 על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים בעניינו. בהחלטתו עמד בית המשפט המחוזי על קיומן של ראיות לכאורה נגד המשיב; על המסוכנות הנשקפת ממנו; וכן על קיומו של חשש לשיבוש הליכי משפט מצידו. כמו כן, בחן בית המשפט תסקיר מטעם שירות המבחן שהוגש בעניינו של המשיב, שבמסגרתו לא הומלץ לשחרר את המשיב לחלופת מעצר טיפולית. ערר שהגיש המשיב על החלטה זו נדחה על ידי בית משפט זה [בש"פ 5289/13 מיום 20.8.2013 (השופט ע' פוגלמן)], אשר סקר במסגרת החלטתו את הראיות לכאורה בעניינו של המשיב וקבע כי קיימת תשתית ראייתית לכאורית המצדיקה את מעצרו עד לתום ההליכים. עוד נקבע בהחלטה כי קמה נגד המשיב עילת מסוכנות וכןבנסיבות העניין אין מקום להורות על שחרור המשיב לחלופת מעצר במסגרת קהילה טיפולית.

3. ביום 25.12.2013, הוארך בפעם הראשונה מעצרו של המשיב-ב-90 ימים נוספים, בהסכמתו [בש"פ 8699/13 (השופט א' שהם)]. ביום 18.1.2014, לאחר שהסתיימה פרשת התביעה בתיק העיקרי, הגיש המשיב לבית המשפט המחוזי בקשה לעיון חוזר בהחלטה על מעצרו עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו, בה טען שוב כי במהלך פרשת התביעה חל כרסום בעוצמת הראיות לכאורה נגדו. ביום 16.3.2014, ולאחר שהתקיים דיון בנושא, נדחתה הבקשה על ידי בית המשפט המחוזי בבאר שבע (השופט נ' אבו טהה), אשר קבע כי לא חל כרסום ממשי בחומר הראיות. ביום 23.3.2014, בתום פרשת התביעה, טען המשיב לפני בית המשפט המחוזי כי נפל פגם באופן בו נערך מסדר הזיהוי בתמונות במסגרתו זיהתה בת הזוג של המתלונן את המשיב כאחד המעורבים באירוע הדקירה. נוכח הטענה, הורה בית המשפט המחוזי באותו מעמד כי השוטר שערך את מסדר הזיהוי יתייב באופן מיידי לצורך עדות והלה עשה כן ונחקר בעניין על ידי בא כוח המבקשת. מנגד, בא כוח המשיב ביקש להיערך לחקירה הנגדית של השוטר, והתנגד לבצעה באותו יום או בדיון שנקבע ליום 1.4.2014 ולפיכך הוחלט על דחיית הדיון למועד שלאחר פגרת הפסח, ביום 29.4.2014.

4. ביני לביני ומשלא הסתיים משפטו של המשיב במהלך תקופת הארכת המעצר הראשונה הגישה המבקשת בקשה נוספת להארכת מעצרו ב-90 ימים. ביום 1.4.2014 קיבל בית משפט זה (השופט א' שהם) את הבקשה באופן חלקי והורה על הארכת מעצרו של המשיב ב-60 ימים נוספים, החל מיום 28.3.2014, או עד למתן פסק דין בעניינו (בש"פ 2105/14). זאת תוך איזון בין עוצמת עילת המסוכנות בעניינו של המשיב, הנלמדת מן המעשים החמורים המיוחסים לו, כמו גם מעברו הפלילי, לבין הימשכות ההליכים בעניינו. בהקשר זה, עמד בית המשפט על כך שהעיכוב בהשלמת פרשת התביעה נבע, בין היתר, מחוסר תיאום בין הגורמים שעסקו בהליכי מעצרו של המשיב לבין אלו שעסקו בתיק העיקרי, בגינו לא נתנו האחרונים דעתם לטענה בדבר הקושי במסדר הזיהוי במועד. יחד עם זאת, קבע בית המשפט כי בנסיבות העניין התנהלות המבקשת לא גרמה להתמשכות בלתי סבירה של ההליך המשפטי בשים לב, בין היתר, לכך שדרישת בא כוח המשיב להיערך לחקירת השוטר, אף שזה נכח בדיון בבית המשפט המחוזי, היא שהובילה לדחיית הדיון בלמעלה מחודש ימים.

ההליך העיקרי

5. ביום 10.4.2013 הוקרא למשיב כתב האישום. לאחר דחיות לצורך הסדרת ייצוגו של המשיב, כפר המשיב במיוחס לו ביום 17.6.2013 ולאחר מכן הגיש מענה מפורט לכתב האישום בכתב ביום 30.6.2013. בהמשך, התקיימו דיוני הוכחות במסגרת פרשת התביעה בימים 23.10.2013, 6.11.2013 ו-12.12.2013, לאחר שמספר דיונים שנקבעו בוטלו לבקשת המשיב ובשל תקלה ביומן בית המשפט. ביום 1.1.2014 הכריזה המבקשת על סיום פרשת התביעה, ואולם בטרם החלה פרשת ההגנה טענבא כוח המשיב כי יש לפסול את סרט מצלמת האבטחה המתעד את האירוע מלשמש כראיה. דיון בבקשה לפסול הראיה נקבע ליום 16.2.2014, אך התקיים בסופו של דבר ביום 19.2.2014, בשל דחייה שנגרמה בשל טעות המבקשת. ביום 2.3.2014 נתקבלה בקשת פסילת הראיה באופן חלקי. בהמשך נקבע כי במועד ההוכחות שנקבע ליום 23.3.2014 תשמע פרשת ההגנה כולה וביום 29.3.2014 ישמעו הסיכומים בתיק. עם זאת, ביום 23.3.2014 נשמעה עדותו של השוטר שערך את מסדר הזיהוי לבת זוגו של המתלונן ואילו חקירתו הנגדית על ידי בא כוח המשיב נדחתה לבקשתו ליום 29.4.2014 כאמור. בהמשך נדחה הדיון שנקבע ליום זה ליום 1.5.2014, לאחר שעדת תביעה שזמנה להעיד באותו מועד לבקשת המשיב לא אותרה. לבסוף העידה אותה עדה ביום 4.5.2014 ונקבע דיון נוסף ליום 25.5.2014 לצורך עדות נוספת של חוקר משטרה בתיק.

תמצית נימוקי הבקשה

6. המבקשת - באמצעות באכוחה, עו"ד אושרה פטל רוזנברג - טוענת כי המעשים המיוחסים למשיב מצביעים על מסוכנות מובהקת, בשים לב כי הלה תקף את המתלונן בצוותא חדא עם אחר ודקר אותו בפניו באמצעות סכין באופן שהצריך תפירה וטיפול פלסטי. מסוכנות זו מתחדדת, כך על פי המבקשת, נוכח העובדה כי מעשי המשיב בוצעו על רקע יוכוח של מה-בכך שהתפתח בינו לבין המתלונן והוביל לנקיטת אלימות קשה מצד המשיב, תוך שימוש בנשק קר, שאף מקימה חזקת מסוכנות לפי סעיף 21(א)(1)(ג)(4) לחוק המעצרים. חיזוק לעמדתה מוצאת המשיבה גם בעברו הפלילי המכביד של המשיב, הכולל, בין היתר, עבירות אלימות, ובעובדה כי המשיב ביצע את העבירות המיוחסות לו בעת שתלויים ועומדים כנגדו שני מאסרים מותנים ברי הפעלה. עוד מצביעה המבקשת על התרשמות שירות המבחן בדבר רמת הסיכון הגבוהה הנשקפת מן המשיב ועל החשש הקיים בנסיבות העניין לשיבוש הליכים ולניסיון התחמקות מצד

המשיב, הנלמד מהימלטותו מזירת האירוע לאחר ביצוע העבירה (כשהוא אותר ונעצר רק מספר ימים לאחר מכן), כמו גם מחשש שהביעו עדים מפני קיום עימות עם המשיב. באשר לקצב התנהלות התיק העיקרי טוענת המבקשת כי ההליכים המשפטיים בעניינו של המשיב התעכבו גם בשל אופן ניהול הגנתו, וכי כיום מתקדמים ההליכים בקצב סביר, כאשר מועד ההוכחות האחרון קבוע להמשך החודש.

תמצית תגובת המשיב

7. המשיב - באמצעות בא כוחו, עו"ד קובי סודרי - מתנגד להארכת המעצר וטוען כי את הימשכות ההליכים בתיק העיקרי יש לזקוף להתנהלות המבקשת. בהקשר זה, נטען כי: חוסר תיאום בין הגורמים שעסקו בהליכי מעצרו של המשיב לבין אלו שעסקו בתיק העיקרי הוביל לעיכוב בבירור הקשיים הנטענים במסדר הזיהוי, במסגרתו נדרש, בין היתר, לזמן עדים נוספים במועד מאוחר; וכן בהמשך, כך על פי המשיב, התעכבה המבקשת במסירת הנוהל המשטרתי הנוגע לעריכת מסדרי זיהוי לידי ההגנה, עליה הורה בית המשפט קמא. עוד טוען המשיב כי הערכת המבקשת בדבר קצב ניהול ההליך ובדבר מועד סיום התיק אינה ריאלית, שכן: טרם נשמעו סיכומים בתיק; בשלב זה עושה עדיין ההגנה ניסיון לאתר עדים רלבנטיים נוספים; וכן רק ביום 20.5.2014 ביקשה המבקשת לדחות את מועד ההוכחות הקרוב, בשל נסיבות אישיות של הפרקליט המייצג בתיק (אף שהחלטה בבקשה זו טרם התקבלה). לאור האמור, עותר המשיב לקיים בחינה נוספת של העברתו לקהילה טיפולית כחלופת מעצר, אותה לא שלל שירות המבחן בתסקירו.

דיון והכרעה

8. לאחר שעיינתי בבקשה על צרופותיה, והאזנתי להשלמת טיעון מטעם הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להארכת מעצרו של המשיב להתקבל.

9. על פי הוראת סעיף 62 לחוק המעצרים, מוסמך בית משפט זה להאריך מעצרו של נאשם מעבר לתשעה חודשים לתקופה מוגבלת של 90 ימים, כאשר בבואו לעשות כן, על בית המשפט לאזן זו מול זו את הפגיעה בחירות הנאשם, אשר בשלב זה עומדת לו חזקת החפות, ואת החובה לשמור על שלום הציבור ועל ניהול תקין של הליכי המשפט. הלכה מושרשת היא כי בעת בחינת הארכת מעצרו של נאשם מעבר לתשעה חודשים, כאמור, על בית המשפט להתחשב בשיקולים הבאים: משך מעצרו של הנאשם; מידת מסוכנותו; חומרת המעשים המיוחסים לו; עברו הפלילי; החשש הקיים בנסיבות המקרה מפני שיבוש הליכי המשפט וקצב התקדמות ההליך העיקרי [ראו למשל: בש"פ 3468/13 מדינת ישראל נ' טראוב (19.5.2013), פסקה 10 להחלטתי; בש"פ 1149/13 מדינת ישראל נ' קארוט (18.2.2013), פסקה 6 להחלטתי והאסמכתאות המופיעות שם].

10. המשיב חשוד בביצוען של עבירות אלימות חמורות במקום ציבורי, באופן המלמד על חוסר רתיעתו מאימת הדין ועל המסוכנות הנשקפת ממנו [השוו: בש"פ 3171/13 אדיניב נ' מדינת ישראל (9.5.2013), פסקה 21 להחלטה]. יתר על כן, על פי המיוחס לו בכתב האישום, המשיב דקר באמצעות סכין את המתלונן בפניו, בצוותא חדא עם אדם אחר וזאת לא באופן ספונטני. בתחילה איים המשיב על המתלונן כי ידקור אותו בראשו. לאחר מכן הוא עזב את זירת

האירוע ושב אליה כעבור מספר דקות כשהוא מצוייד בסכין ואז דקר את המתלונן. התנהלות שכזו, במסגרתה מתיימר אדם לטפל בסכסוך של מה בכך באמצעות שימוש בנשק קר, נדונה על ידי בית משפט זה לא אחת, וזה שב ועמד על המסוכנות הנלמדת ממנה[ראו למשל: בש"פ 6402/07 דהן נ' מדינת ישראל (16.8.2007), פסקה 7 והאסמכתאות הנזכרות שם; בש"פ 7981/11 מדינת ישראל נ' טאהא (15.12.2011), פסקה 7 להחלטה; בש"פ 1926/14 מדינת ישראל נ' פלוני (19.3.2014), פסקה 10 להחלטת]. מסוכנות המשיב נלמדת גם מעברו הפלילי המכביד הכולל, בין היתר, עבירות אלימות, כמו גם מהעובדה שביצע לכאורה את העבירות המיוחסות לו בעת שתלויים ועומדים כנגדו שני מאסרים מותנים ברי הפעלה. יתר על כן, שחרור המשיב לחלופת המעצר המוצעת על ידו בקהילה טיפולית נבחנה ונדחתה בשלוש החלטות שיפוטיות שונות, וביניהן החלטתו של בית משפט זה מיום 20.8.2013, אשר בכולן נמצא אין בכוחה לאיין את מסוכנותו הגבוהה של המשיב, ממנה התרשם אף שירות המבחן. לכל אלו יש להוסיף את העובדה כי במקרה דנא קיים אף חשש לשיבוש הליכים ולניסיון התחמקות מצד המשיב, עליו מצביעה הימלטותו מהזירה לאחר האירוע, ובשים לב לכך שהוא אותר ונעצר רק מספר ימים לאחר מכן.

11. אכן, אין להטיל את האחריות להימשכות ההליכים בתיק העיקרי רק לפתחו של המשיב. הדבר נעוץ גם בחוסר התיאום בין הגורמים שעסקו בהליכי מעצרו של המשיב לבין אלו שעסקו בתיק העיקרי, כמו גם באיחורה של המבקשת במסירת הנוהל המשטרתי הנוגע לעריכת מסדרי זיהוי לידי בא כוח המשיב. אף על פי כן, לא התנהלות המבקשת לבדה היא שהובילה להימשכות ההליכים, כפי שהטעים השופט א' שהם בהחלטתו מיום 1.4.2014. בכל אופן, דומה כי התקדמות ההליך בתיק העיקרי כיום הינה משביעה רצון, כאשר מועד ההוכחות האחרון צפוי להתקיים בקרוב, ויש אף בכך כדי לשכנע כי בשלב זה הכף אינה נוטה לעבר שחרורו של המשיב.

לאור כל האמור לעיל, הבקשה מתקבלת. הנני מורה על הארכת מעצרו של המשיב ב-90 ימים החל מיום 26.5.2014 או עד למתן פסק דין בת"פ 50074-03-13 בבית המשפט המחוזי בבאר-שבע.

ניתנה היום, כ"ב באייר התשע"ד (22.5.2014).

שׁוֹפֵט